

- (c) Indien die referendum die wetsontwerp, wat die voorgestelde herroepings en/of wysigings bevat, deur 'n twee-derde meerderheid van alle stemme uitgebring in die referendum goedkeur, sal die wetsontwerp beskou word as aangeneem ooreenkomstig die bepalinge van die Grondwet en die President moet daarmee handel ooreenkomstig Artikel 56.
- (4) Dit is nie toelaatbaar om hierdie Sub-Artikel of Sub-Artikels (2) of (3) te herroep of te wysig indien so 'n wysiging poog om die meerderhede wat in die Parlement of in 'n referendum vereis word, te verminder of dit in te perk nie. Sodanige beweerde herroeping of wysiging het geen regsrag of enige effek nie.
- (5) Geen bepaling in hierdie Artikel:
 - (a) mag op enige wyse die verskansing van Artikel 131 of die fundamentele regte en vryhede soos in Hoofstuk 3 omskryf, inperk nie;
 - (b) mag die Parlement daarvan weerhou om sy eie samestelling of strukture te verander by wyse van die wysiging of herroeping van enige van die bepalinge van die Grondwet nie; met dien verstande dat alle wysigings ooreenkomstig die bepalinge van die Grondwet uitgevoer moet word.

HOOFTUK 20

Die Wet in Werking en Oorgangsbepalings

Artikel 133 - Die eerste Nasionale Vergadering

Die Grondwetgewende Vergadering word geag verkies te wees ooreenkomstig Artikels 46 en 49 van die Grondwet en is die eerste Nasionale Vergadering van Namibië. Die ampstermyn van sowel die President as die Nasionale Vergadering, begin op die datum van Onafhanklikheid.

Artikel 134 - Verkiesing van die eerste President

- (1) Ondanks die bepalinge van Artikel 28, sal die eerste President van Namibië deur die Grondwetgewende Vergadering, met 'n eenvoudige meerderheid van al sy lede, verkies word.
- (2) Die eerste President van Namibië sal geag word, ooreenkomstig Artikel 28, verkies te wees en sal by aanvaarding van sy/haar amp

al die bevoegdhe, werksaamhede, pligte en immuniteite van 'n President hê wat kragtens dié Artikel verkies is.

Artikel 135 - Implementering van die Grondwet

Hierdie Grondwet sal ooreenkomstig die bepalinge van Skedule 7 geïmplementeer word.

Artikel 136 - Bevoegdhe van die Nasionale Vergadering voor die Verkiesing van 'n Nasionale Raad

- (1) Totdat 'n verkiesing vir 'n Nasionale Raad gehou is:
 - (a) word alle wetgewing wat deur die Nasionale Vergadering aangeneem is, beskou asof die Grondwet nie voorsiening vir 'n Nasionale Raad maak nie en asof die Parlement slegs uit die Nasionale Vergadering bestaan en dat die Nasionale Vergadering alleen optree, sonder om onderworpe te wees aan hersiening van die Nasionale Raad;
 - (b) moet die Grondwet uitgelê word asof geen funksies deur die Grondwet aan die Nasionale Raad toevertrou is nie;
 - (c) moet alle verwysing in Artikels 29, 56, 75 en 132 na die Nasionale Raad geïgnoreer word: met dien verstande dat geen bepaling in hierdie Sub-Artikel uitgelê moet word asof dit die algemeenheid van Sub-Artikels (a) en (b) beperk nie.
- (2) Geen bepaling van Sub-Artikel (1) sal enigsins afbreuk doen aan die bepalinge van hoofstuk 8 of enige ander bepaling van die Grondwet wat voorsiening maak vir die instelling en die verkiesing van 'n Nasionale Raad en sy funksionering na die verkiesing nie.

Artikel 137 - Verkiesing van die eerste Streeksrade en die eerste Nasionale Raad

- (1) Die President moet binne ses (6) maande ná Onafhanklikheid, deur Proklamasie, die eerste Afbakeningskommissie aanstel ingevolge die bepalinge van Artikel 104(1).
- (2) Die Proklamasie moet voorsiening maak vir alle sake waarna in Artikels 102 en 106 verwys word, en moenie strydig met die Grondwet wees nie. Dit moet die Afbakeningskommissie beveel om grense van streke en Plaaslike Owerhede vas te stel met die oog op Plaaslike Owerhede- en Streeksradeverkiesings.

- (3) Die Afbakeningskommissie wat ooreenkomstig die Proklamasie aangestel is, moet dadelik met sy werksaamhede begin en moet binne nege (9) maande na sy aanstelling, aan die President verslag lewer: met dien verstande dat die Nasionale Vergadering deur 'n resoluëie en om grondige redes, die tydperk van so verslag kan verleng.
- (4) Wanneer die President die verslag van die Afbakeningskommissie ontvang, moet hy/sy so gou moontlik daarna, deur Proklamasie, die grense van streke en Plaaslike Owerhede vasstel ooreenkomstig die voorskrifte van die verslag.
- (5) Die President sal 'n datum, by wyse van Proklamasie, vasstel vir die verkiesings van Plaaslike Owerhede ingevolge Artikel 111 en die verkiesing moet binne ses (6) maande na die Proklamasie, omskryf in Sub-Artikel (4), of binne ses (6) maande ná die datum waarop die wetgewing omskryf in Artikel 111, afgekondig is, welke ookal die laaste is, plaasvind: met dien verstande dat die Nasionale Vergadering deur 'n resoluëie en om grondige redes, die tydperk kan verleng.
- (6) Die President sal 'n datum, by wyse van Proklamasie, vasstel vir die verkiesing van Streeksrade en die verkiesing moet plaasvind binne een (1) maand ná die datum van die verkiesings omskryf in Sub-Artikel (5), of binne een (1) maand van die datum waarop die wetgewing bedoel in Artikel 106(3), afgekondig is, wat ook al die laaste is: met dien verstande dat die Nasionale Vergadering deur 'n resoluëie en om grondige redes, die tydperk kan verleng.
- (7) Die President sal 'n datum, by wyse van Proklamasie, vasstel vir die verkiesing van die eerste Nasionale Raad, en die verkiesing moet plaasvind binne een (1) maand ná die datum van verkiesings omskryf in Sub-Artikel (6), of binne een (1) maand ná die datum waarop die wetgewing omskryf in Artikel 69(2), afgekondig is, wat ook al die laaste is: met dien verstande dat die Nasionale Vergadering deur 'n resoluëie en om grondige redes, die tydperk kan verleng.

Artikel 138 - Howe en Hangende Aksies

Die Regter-President en ander Regters van die Hooggeregshof van Suidwes-Afrika, wat hul amp beklee het toe die Grondwet deur die Grondwetgewende Vergadering aangeneem is, word beskou as Regter-President en Regters van die Hoërhof van Namibië wat ooreenkomstig Artikel 82 aangestel is op die

datum van Onafhanklikheid, en word die eerste Regter-President en Regters van die Hoërhof van Namibië, wanneer hulle die eed of bevestiging van die amp aflê, ooreenkomstig die bewoording van Skedule 1: met dien verstande dat indien die Regter-President of enige ander Regter, vyf-en-sestig (65) jaar oud of ouer is op dié datum, hul aanstellings tot die ouderdom van sewentig (70) jaar ingevolge Artikel 82 (4), verleng sal word.

- (a) Die wette wat onmiddelik voor die datum van Onafhanklikheid van krag was en wat die jurisdiksie van die houe in Namibië gereël het, asook die reg om in houe te verskyn, die prosedure wat in die houe gevolg is en die bevoegdheid en gesag van die regters, landdroste en ander regterlike beamptes, bly van krag totdat dit deur Parlementêre wetgewing herroep of gewysig word. Alle gedinge wat op die datum van Onafhanklikheid in die houe hangende is, sal voortgaan asof die houe behoorlik saamgestel was as houe van die Republiek van Namibië, toe die verrigtinge ingestel is.
 - (b) Enige appèl wat by die Appèlafdeling van die Hooggeregshof van Suid-Afrika teen enige uitspraak of bevel van die Hooggeregshof van Suidwes-Afrika aangeteken is, word geag by die Hoogste Hof van Namibië aangeteken te wees en moet voortgesit word voor sodanige hof asof die uitspraak of bevel waarteen appèl aangeteken word, in die Hoërhof van Namibië gelewer is en die appèl by die Hoogste Hof van Namibië aangeteken is.
 - (c) Alle strafregtelike vervolgings wat voor die datum van Onafhanklikheid in houe in Namibië ingestel is, moet voortgesit word asof die vervolgings ná die datum van Onafhanklikheid, in houe van die Republiek van Namibië ingestel is.
 - (d) Alle misdade wat voor die datum van Onafhanklikheid in Namibië gepleeg is, en wat misdade sou wees ooreenkomstig die reg in die Republiek van Namibië, sou dit toe bestaan het, word geag misdade te wees volgens die reg van die Republiek van Namibië en strafbaar deur die houe van die Republiek van Namibië.
- (3) Hangende die afkondiging van wetgewing wat beoog word in Artikel 79:

- (a) sal die Hoogste Hof dieselfde jurisdiksie hê om appêlle van Namibiese howe aan te hoor en te beslis, as wat die Appèlafdeling van die Hooggeregshof van Suid-Afrika voorheen gehad het;
- (b) sal die Hoogste Hof jurisdiksie hê om sake wat deur die Prokureur-Generaal na hom verwys word vir beslissing, kragtens die Grondwet aan te hoor en daaroor 'n beslissing te maak;
- (c) sal alle regspraktisyns wat voor die Hoërhof mag verskyn, die reg hê om voor die Hoogste Hof te verskyn;
- (d) sal drie (3) regters 'n kworum van die Hoogste Hof uitmaak wanneer die hof, ingevolge Sub-Artikels (a) en (b), appêlle aanhoor of oor sake beslis; met dien verstande dat, indien sodanige regter sterf of onbevoeg word om voor te sit, nadat die appèl of saak begin het, maar voor die uitspraak gelewer is, moet die reg wat van toepassing is op die dood of onbekwaamheid van 'n regter van die Hoërhof, *mutatis mutandis* geld.
- (e) totdat die Hoofregter reëls vir die Hoogste Hof gemaak het, ten opsigte van die kennisgewing en vervolging en verdediging van appêlle en alle samehangende aangeleenthede, moet die reëls wat Appêlle van die Hooggeregshof van Suidwes-Afrika na die Appèlafdeling van die Hooggeregshof van Suid-Afrika gereël het, en wat onmiddellik voor die datum van Onafhanklikheid van krag was, *mutatis mutandis* van toepassing wees.

Artikel 139 - Die Regsdienskommissie

- (1) Hangende die afkondiging van wetgewing, beoog in Artikel 85, en die aanstelling van 'n Regsdienskommissie ooreenkomstig die Artikel, moet die President die Regsdienskommissie deur Proklamasie aanstel, bestaande uit die Hoofregter, 'n regter wat deur die die President aangestel word, die Prokureur-Generaal, 'n advokaat benoem deur die Balieraad van Namibië en 'n prokureur benoem deur die Prokureursorde van Suidwes-Afrika; met dien verstande dat, totdat die eerste Hoofregter aangestel is, die President 'n tweede regter moet aanstel om 'n lid van die Regsdienskommissie te wees, totdat die Hoofregter aangestel is. Die Regsdienskommissie sal op sy eerste vergadering 'n voorsitter uit sy eie geledere kies,

wat voorsit op vergaderings totdat die Hoofregter aangestel is. Die Regsdienskommissie se eerste taak sal 'n aanbeveling aan die President wees, vir die aanstelling van die eerste Hoofregter.

- (2) Onderworpe aan Sub-Artikel (1) hierbo, sal die bepalinge van Artikel 85 van toepassing wees op die funksionering van die Regsdienskommissie en gemelde Regsdienskommissie het al die bevoegdhede wat ooreenkomstig die Grondwet aan hom verleen word.

Artikel 140 - Die Wet in Werking op die Datum van Onafhanklikheid

- (1) Onderworpe aan die bepalinge van die Grondwet, sal alle wette wat onmiddelik voor die datum van Onafhanklikheid van krag was, van krag bly totdat dit deur Parlementêre wetgewing herroep of gewysig word, of totdat dit deur 'n bevoegde hof as ongrondwetlik verklaar word.
- (2) Alle bevoegdhede, wat ooreenkomstig sulke wette, by die Regering of 'n minister of 'n amptenaar van die Republiek van Suid-Afrika berus het, word beskou as bevoegdhede van 'n Minister of 'n amptenaar van die Regering van die Republiek van Namibië, met dieselfde funksies en alle bevoegdhede, pligte en funksies wat by die Staatsdienskommissie van die Republiek van Suid-Afrika berus het, sal by die Staatsdienskommissie, soos omskryf in Artikel 112, berus.
- (3) Enigiets wat voor die datum van Onafhanklikheid kragtens sodanige wette deur die Regering of deur 'n minister of enige amptenaar van die Republiek van Suid-Afrika gedoen is, moet geag word gedoen te wees deur die Regering van die Republiek van Namibië of deur 'n ooreenstemmende Minister of staatsamptenaar van die Republiek van Namibië, tensy sodanige handeling daarna verwerp word deur Parlementêre wetgewing en enigiets, aldus gedoen deur die Staatsdienskommissie van die Republiek van Suid-Afrika word geag gedoen te wees deur die Staatsdienskommissie soos omskryf in Artikel 112, tensy andersins bepaal deur Parlementêre wetgewing.
- (4) enige ander amptenaar of instelling in die Republiek van Suid-Afrika, moet geag word 'n verwysing te wees na die President van Namibië of na 'n ooreenstemmende Minister, beampte of instelling in die Republiek van Namibië. Enige verwysing na die Staatsdienskommissie of die Regeringsdiens moet beskou word as

'n verwysing na die Staatsdienskommissie soos omskryf in Artikel 112, of die Staatsdiens van Namibië.

- (5) Vir die doeleindes van hierdie Artikel, moet die Regering van die Republiek van Suid-Afrika die administrasie van die Administrateur-Generaal, wat deur die Regering van Suid-Afrika aangestel is om Namibië te administreer, insluit en enige verwysing na die Administrateur-Generaal in wetgewing wat deur sy administrasie afgekondig is, moet geïnterpreteer word as 'n verwysing na die President van Namibië, en enige verwysing na 'n minister of 'n amptenaar van sy administrasie, moet beskou word as 'n verwysing na 'n Minister of amptenaar van die Regering van die Republiek van Namibië, met soortgelyke funksies.

Artikel 141 - Bestaande Aanstellings

- (1) Behalwe vir die bepalinge van die Grondwet, moet enige persoon wat ooreenkomstig 'n wet wat op die datum van Onafhanklikheid in werking is, 'n pos beklee, voortgaan om sodanige pos te beklee, tensy en totdat hy/sy bedank, aftree of verplaas word of ooreenkomstig Parlementêre wetgewing uit die pos ontslaan word.
- (2) Enige verwysing na die Prokureur-Generaal in wetgewing van krag onmiddellik voor die datum van Onafhanklikheid, moet gereken word as 'n verwysing na die Aanklaer-Generaal wat sy/haar werksaamhede ooreenkomstig die Grondwet moet uitvoer.

Artikel 142 - Aanstelling van die eerste Hoof van die Weermag, dié eerste Inspekteur-Generaal van Polisie en die eerste Kommissaris van die Gevangenis

Die President sal, in oorlegpleging met die leiers van alle politieke partye wat in die Nasionale Raad verteenwoordig word, deur Proklamasie, die eerste Hoof van die Weermag, die eerste Inspekteur-Generaal van die Polisie en die eerste Kommissaris van die Gevangenis, aanstel.

Artikel 143 - Bestaande Internasionale Ooreenkomste

Alle bestaande internasionale ooreenkomste wat bindend op Namibië is, bly van krag tensy en totdat die Nasionale Vergadering ooreenkomstig Artikel 63(2)(d) anders besluit.